

फालेलुड गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: (२)

संख्या: (२)

मिति: २०७५।०१।१०

भाग-२

फालेलुड गाउँपालिका

फालेलुङ गाउँपालिका भित्र उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि-२०७५

गाउँकार्यपालिकाबाट स्विकृत मिति : ०७५।०१।०६

प्रमाणिकरण मिति : ०७५।०१।०६

प्रस्तावना :

नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले निर्दिष्ट गरेको स्थानीय तहको अधिकार भित्रको विकास निर्माण कार्य संचालनको लागि गाउँपालिकाले उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्न आवश्यक देखिएकाले फालेलुङ गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमति गर्ने) ऐन -२०७४ को दफा ४ बमोजिम कार्यपालिकाले यो कार्यविधि जारी गरि लागु गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस कार्यविधिको नाम फालेलुङ गाउँपालिका भित्र उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि-२०७५ रहेको छ ।

२. यो कार्यविधि २०७५ श्रावण १ गते बाट लागु हुनेछ ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

(क) "अध्यक्ष" भन्नाले उपभोक्ता समितिको अध्यक्षलाई सम्झनुपर्दछ ।

(ख) "आयोजना" भन्नाले फालेलुङ गाउँपालिका वा सो अन्तर्गत वडाबाट पुर्ण वा आंशिक लागत साभेदारीमा सञ्चालित योजना वा कार्यक्रम वा आयोजना वा परियोजना सम्झनुपर्दछ । र यसले गाउँसभाबाट स्विकृत भएको गैरसरकारी संघ वा संस्था, गैर नाफामुलक संस्था वा अन्य सामुदायिक संस्थाको आयोजना समेत जनाउनेछ ।

(ग) "उपभोक्ता" भन्नाले आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने आयोजना सञ्चालन हुने क्षेत्र भित्रका व्यक्तिलाई जनाउँछ ।

- (घ) "उपभोक्ता समिति" भन्नाले आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन , व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार गर्नका लागि उपभोक्ताले आफुहरु मध्येबाट गठन गरेको समिति सम्भन्नुपर्दछ ।
- (ङ) "कार्यालय" भन्नाले गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयलाई बुझाउँदछ । सो शब्दले वडा कार्यालय समेतलाई बुझाउँछ ।
- (च) "कार्यपालिका" भन्नाले गाउँकार्यपालिका सम्भन्नुपर्दछ ।
- (छ) "ठुलो मेशिनरी तथा उपकरण" भन्नाले बातावरणलाई अत्याधिक हास पुऱ्याउने प्रकृतिका ठुला मेशिनरी, उपकरण (बुलडोजर, एकसाभेटर जस्ता) र श्रममुलक प्रविधिलाई विस्थापित गर्ने खालका मेशिनरी तथा उपकरण सम्भन्नुपर्दछ ।
- (ज) "पदाधिकारी " भन्नाले उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षलाई सम्भन्नुपर्दछ ।
- (झ) "वडा" भन्नाले फालेलुङ गाउँपालिका भित्रका वडा सम्भन्नुपर्दछ ।
- (ञ) "वडा अध्यक्ष" भन्नाले गाउँपालिका भित्रका वडाको वडाध्यक्षलाई सम्भन्नुपर्दछ ।
- (ट) "सदस्य" भन्नाले उपभोक्ता समितिका सदस्यलाई जनाउँदछ र सो शब्दले उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी समेतलाई जनाउँदछ ।
- ठ) "सम्भौता " भन्नाले आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन , व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार गर्नको लागि कार्यालय र उपभोक्ता समितिबीच भएको लिखित करारनामा वा कवुलियतनामालाई जनाउनेछ ।

३. कार्यविधिको पालना गर्नुपर्ने : (१) गाउँपालिका भित्र कार्यान्वयन हुने आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन , मर्मत सम्भार कार्य गर्नको लागि गठन हुने उपभोक्ता समितिले पूर्णरूपमा यो कार्यविधिको पालना गर्नु पर्नेछ ।

२. कुल लागत रु १ करोड सम्म भएको तथा स्थानीय सीप, श्रोत र साधन उपयोग हुने र स्थानीय स्तरमा कार्यसम्पन्न गर्न सक्ने आयोजनाको कार्यान्वयन उपभोक्ता समिति मार्फत गर्न सकिनेछ ।

उपभोक्ता समितिको गठन र सञ्चालन

४. उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धि व्यवस्था : (१) उपभोक्ता समितिको गठन देहाय बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

- (क) आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित उपभोक्ताहरूको आम भेलाबाट अधिकतम सहभागितामा सम्बन्धित आयोजनास्थलमा नै ७ देखि ९ सदस्यीय उपभोक्ता समिति गठन गर्नुपर्ने ।
- (ख) समिति गठनका लागि आम भेला हुने समय , मिति र स्थान र भेलाको विषय त्यस्तो भेला हुने मितिले कम्तिमा सात दिन अगावै सार्वजनिक रूपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (ग) गाउँपालिका स्तरीय आयोजना सञ्चालनको लागि उपभोक्ता समिति गठन गर्दा कार्यापालिकाले तोकेको कार्यापालिकाको सदस्य वा कार्यालयले तोकेको कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) वडा स्तरीय आयोजना सञ्चालनको लागि उपभोक्ता समिति गठन गर्दा सम्बन्धित वडाको वडाध्यक्ष वा वडा सदस्य वा कार्यालयले तोकेको प्रतिनिधिको रोहवरमा गर्नुपर्नेछ ।
- (ङ) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा बोलाईएको भेलामा योजनाको संक्षिप्त विवरण र समितिको संरचना सहितको जानकारी कार्यालयको प्रतिनिधिले गराउनुपर्नेछ ।
- (च) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा समावेशी शिद्धान्तको अवलम्बन गर्नु पर्ने छ । समितिमा कम्तिमा तेत्तिस प्रतिशत महिला सदस्य हुनुपर्नेछ । समितिको अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्ष मध्ये कम्तिमा एक जना महिला पदाधिकारी हुनुपर्नेछ ।
- (छ) एक व्यक्ति एकभन्दा बढी उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाउने छैन । साथै सगोलका परिवारबाट एक जना भन्दा बढी व्यक्ति एउटै उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाइने छैन ।
- (ज) उपभोक्ता समितिको गठन सकेसम्म सर्वसम्मत तरिकाले गर्नुपर्नेछ । सर्वसम्मत हुन नसकेमा उपभोक्ताहरूको बहुमतबाट उपभोक्ता समिति गठन गरिने छ ।
- (झ) उपभोक्ताहरूको लागत सहभागितामा सञ्चालन हुने आयोजनाहरू उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ ।
- (ञ) उपभोक्ता समितिले सम्भौता बमोजिम गर्नु पर्ने काम समिति आफैले गर्नु गराउनु पर्नेछ । अन्य कुनै निर्माण व्यवसायी वा अन्य व्यक्ति वा संस्थालाई ठेक्कामा दिइ गर्न गराउन पाइने छैन ।

(ट) कार्यालयले आयोजना सञ्चालन एवं कार्यान्वयनमा संलग्न उपभोक्ता समितिको अभिलेख अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा व्यवस्थित गर्नुपर्नेछ ।

५. उपभोक्ता समितिका सदस्यको योग्यता : (१) उपभोक्ता समितिका सदस्यको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ ।

(क) सम्बन्धित आयोजना क्षेत्रको स्थायी बासिन्दा ।

(ख) १८ वर्ष उमेर पुरा भएको ।

(ग) फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार नठहरीएको ।

(घ) सरकारी बाँकी बक्योदा वा पेशकी फर्छ्योट गर्न बाँकी नरहेको ।

(ङ) अन्य उपभोक्ता समितिमा सदस्य नरहेको ।

(च) फालेलुङ गाउँपालिकाले निर्धारण गरेको कर नियमित रूपमा चुक्ता गरेको ।

(२) दफा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दलका पदाधिकारी, बहालवाला सरकारी कर्मचारी र शिक्षक उपभोक्ता समितिको सदस्यमा बस्न पाइने छैन ।

६. उपभोक्ता समितिको काम कर्तव्य र अधिकार : उपभोक्ता समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) सम्झौता बमोजिम कार्य सम्पादन गर्ने ।

(ख) उपभोक्ताहरूलाई कार्यालय बाट प्राप्त सुचना तथा मार्गदर्शनको जानकारी गराउने ।

(ग) सम्झौता बमोजिम कार्य शुरु गर्दा कार्यालयबाट आवश्यक निर्देशन प्राप्त गर्नु पर्ने भए प्राप्त गरेर मात्र शुरु गर्ने ।

(घ) कार्यालयले कार्यदेश जारी गरे पश्चात मात्र कार्य शुरु गर्ने ।

(ङ) उपभोक्ता समितिको कार्य सम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन समितिका सदस्यहरूको कार्यविभाजन र जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने ।

- (च) सम्झौता बमोजिमको कामको परिणामा, गुणस्तर, समय र लागतमा परिवर्तन गर्नु पर्ने देखिएमा कार्यालयलाई अनुरोध गर्ने ।
- (छ) आयोजनाको दिगो व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक अन्य कार्य गर्ने ।

परिच्छेद -३ कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन

७ आयोजना कार्यान्वयन : (१) कार्यालयले आ.व. सुरु भएको १५ दिन भित्र उपभोक्ता समितिबाट संचालन हुने आयोजना, परियोजना, र कार्यक्रमहरू पहिचान/छनौट गरी कार्यान्वयन योजना बनाउनु पर्नेछ । उपभोक्ता समिति गठन पश्चात आयोजनाको ड्रइङ, डिजाईन, र लागत अनुमान (नेपाली भाषामा तयार गरिएको) स्वीकृत गरी उपभोक्ता समितिलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

- (२) आयोजनाको कार्यान्वयनको लागि उपभोक्ता समिति र कार्यालयबीच अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गर्नुपर्नेछ ।
- (३) आयोजनाको प्रकृति हेरी कार्यालयले लागत सहभागिताको ढाँचा र अनुपात (नगद वा श्रमदान वा बस्तुगत) तोक्नु पर्नेछ ।

८. आयोजनाको सम्झौताका लागि आवश्यक कागजातहरू : (१) उपभोक्ता समितिले कार्यालयसँग सम्झौता गर्दा तपशीलमा उल्लिखित कागजातहरू पेश गर्नुपर्नेछ ।

- (क) उपभोक्ता समिति गठन गर्ने आम भेलाको निर्णयको प्रतिलिपि ।
- (ख) उपभोक्ता समितिका सदस्यहरूको नागरिकताको प्रतिलिपि ।
- (ग) आयोजनाको लागत अनुमान विवरण ।
- (घ) उपभोक्ता समितिबाट सम्झौताको लागि जिम्मेवार पदाधिकारी तोकिएको उपभोक्ता समितिको निर्णय ।
- (ङ) आयोजना कार्यान्वयनको कार्य तालिका ।
- (च) खाता सञ्चालन गर्ने पदाधिकारी तोकिएको निर्णय र खाता सञ्चालनको लागि आवश्यक कागजातहरू ।

(छ) एकीकृत सम्पति कर वा भूमि कर र धुरिकर तिरेको रसिदको प्रतिलिपि ।

(ज) आम भेलाको निर्णयबाट अनुगमन समिति गठन भएको निर्णयको प्रतिलिपि ।

९. उपभोक्ता समितिको क्षमता विकास : (१) कार्यालयले आयोजना कार्यान्वयन अगावै उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूलाई निम्न अभिमुखिकरण गर्नु पर्नेछ ।

(क) उपभोक्ता समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार ।

(ख) सम्पादन गर्नुपर्ने कामको विवरण, काम सम्पन्न गर्नु पर्ने अवधि, लागत र उपभोक्ताको योगदान ।

(ग) निर्माण सामग्रीको गुणस्तर र परिमाण ।

(घ) रु १ लाख भन्दा कमको खरिद भए खरिद प्रक्रिया, रकम निकास प्रक्रिया, खर्चको लेखाङ्कन र अभिलेख व्यवस्थापन ।

(ङ) कार्यान्वयन र अनुगमन प्रकृया ।

(च) सार्वजनिक परिक्षण , योजनाको फरफारक र हस्तान्तरण ।

(छ) अन्य आवश्यक विषयहरू ।

१०. खाता सञ्चालन : (१) उपभोक्ता समितिको खाता कार्यालयले तोकेको बैंकमा सञ्चालन हुनेछ ।

(२) समितिको खाता अध्यक्ष, कोषध्यक्ष र सचिव गरी तीन जनाको संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चालन हुनेछ । खाता सञ्चालक मध्ये एक जना महिला हुनु पर्नेछ ।

११. भुक्तानी प्रक्रिया : (१) आयोजनाको भुक्तानी दिँदा उपभोक्ता समितिको नाममा रहेको बैंक खाता मार्फत दिनु पर्नेछ । उपभोक्ता समितिले एक व्यक्ति वा संस्थालाई एक लाख भन्दा माथिको भुक्तानी गर्दा सम्भव भए सम्म चेक मार्फत मात्र गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपभोक्ता समितिलाई सम्भौता बमोजिमको कामको प्राविधिक मुल्याङ्कन, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र अन्य आवश्यक कागजातको आधारमा किस्तागत र अन्तिम भुक्तानी दिइनेछ ।

(३) उपभोक्ता समितिले सम्पादन गरेको काम र भएको खर्चको विवरण समितिको बैठकबाट निर्णय गरी भुक्तानीको लागि आवश्यक कागजात सहित कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

- (४) आयोजनाको अन्तिम भुक्तानी हुनु भन्दा अगावै कार्यालयबाट अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
- (५) आयोजना सम्पन्न भइ फरफारक गर्नु भन्दा अगावै उपभोक्ता समितिले अनिवार्य रूपमा कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा सार्वजनिक परिक्षण गर्नु पर्नेछ । सार्वजनिक परिक्षण प्रतिवेदनको ढाँचा अनुसूची-३ बमोजिम हुनेछ ।
- (६) उपभोक्ता समितिले आफूले प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना अनुसूची-४, बमोजिमको ढाँचामा सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ ।
- (७) आयोजनाको कुल लागत रु ५ लाख भन्दा बढी भएका आयोजनाहरूको हकमा उपभोक्ता समितिले काम शुरु गर्नु भन्दा अगावै आयोजनाको नाम, लागत, लागत साभेदारीको अवस्था, काम शुरु र सम्पन्न गर्नु पर्ने अवधि समेत देखिने गरी तयार गरिएको अनुसूची - ५ बमोजिमको ढाँचामा आयोजना सूचना पाटी आयोजना स्थलमा राख्नुपर्नेछ ।
- (८) उपभोक्ता समितिलाई सम्बन्धित कार्यालयले डिजाइन, ड्रइङ, लागत अनुमान तयार गर्ने, प्राविधिक सल्लाह दिने, जाँचपास गर्ने लगायत अन्य प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउनेछ । आयोजना कार्यान्वयनको समयमा कुनै कारणबाट कार्यालयले प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउन नसकेमा सम्भौतामा उल्लेख गरी तोकिएको खर्चको सिमा भित्र रही उपभोक्ता समितिले करारमा प्राविधिक नियुक्त गर्न वा प्राविधिक सेवा लिन सक्नेछ । तर ड्रइङ, डिजाइन, लागत अनुमान, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र भुक्तानी सिफारिसको कार्य कार्यालयबाट नै हुनेछ ।
- (९) उपभोक्ता समितिबाट निर्माण हुने आयोजनाहरूको गुणस्तर कायम गर्ने गराउने दायित्व र जिम्मेवारी जनप्रतिनिधि, सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारी, उपभोक्ता समिति र अनुगमन समितिको हुनेछ ।
- (१०) अनुकरणीय कार्य गर्ने उपभोक्ता समिति, प्राविधिक कर्मचारी र सम्बन्धित कर्मचारीलाई सभाको निर्णय बमोजिम बार्षिक रूपमा उचित पुरस्कार प्रदान गर्न सकिनेछ ।
- (११) तोकिएको समयमा उपभोक्ता समिति गठन हुन नसकेमा, सम्भौता हुन नसकेमा वा सम्भौताको शर्त बमोजिम कार्य सम्पादन हुन नसकेमा कार्यालयले अन्य प्रकृया द्वारा काम गराउन सक्नेछ ।

१२. निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्नु पर्ने : उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने आयोजना गुणस्तर सुनिश्चित गर्नु सम्बन्धित उपभोक्ता समितिको कर्तव्य हुनेछ । गुणस्तर

सुनिश्चितता गर्नको लागि अन्य कुराहरुको अतिरिक्त निम्न विषयहरु पूर्ण रुपमा पालना गर्नु पर्नेछ ।

- (क) निर्माण सामग्रीको गुणस्तर: निर्माण सामग्री ड्रइड, डिजाइन, र स्पेसिफिकेसन बमोजिमको गुणस्तर कायम गर्नु पर्नेछ ।
- (ख) निर्माण विधि र प्रकृयाको गुणस्तर: निर्माण विधि र प्रकृया कार्यालयसँग भएको सम्झौता बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।
- (ग) निर्माण कार्यको दिगोपना : उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन भएको योजनाको दिगोपनाकोलागि सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले आवश्यक व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने जिम्मेवारी : उपभोक्ता समिति मार्फत हुने कामको निर्धारित गुणस्तर कायम गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित कार्यको लागि कार्यालयबाट खटिएका प्राविधिक कर्मचारी र उपभोक्ता समितिको हुनेछ ।
- (ङ) लगत राख्नु पर्ने : उपभोक्ता समितिबाट हुने कामको सम्झौता बमोजिम समय, लागत र गुणस्तरमा सम्पन्न हुन नसकेमा सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारीलाई सचेत गराउने र प्रकृति हेरी आवश्यकता अनुसार कारवाही गर्न सक्नेछ । त्यस्ता उपभोक्ता समितिको लगत राखी उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीलाई निश्चित समय सम्मको लागि अन्य उपभोक्ता समितिमा रही काम गर्न निषेध गर्नेछ ।

१३. अनुगमन समितिको व्यवस्था : (१) आयोजनाको तोकिएको गुणस्तर, परिमाण र समयमा सम्पन्न गर्न गराउन उपभोक्ता समितिले सम्पादन गर्ने कार्यको अनुगमन गरी आयोजनाको गुणस्तर, परिमाण सुनिश्चित गर्न दफा ४ (१) (क) बमोजिमको भेलाबाट कम्तिमा एक जना महिला सहित ३ सदस्यीय एक अनुगमन समिति गठन गर्नुपर्नेछ ।

(२) अनुगमन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) आयोजनाको कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने तथा देखिएका बाधा, व्यवधान र समस्या समाधानका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने ।

ख) आयोजनाको कार्यान्वयन कार्यतालिका अनुसार काम भए नभएको यकीन गर्ने र नगरेको पाइएमा सम्बन्धित पक्षलाई सचेत गराउने ।

ग) आवश्यक अन्य कार्य गर्ने ।

घ) अन्तिम विल भुक्तानीका लागि आवश्यक निर्णय गरि कार्यालयमा पेश गर्ने ।

परिच्छेद - ४

विविध

१४. अन्य संस्थाबाट कार्य गराउन सकिने : यस कार्यविधि बमोजिम उपभोक्ता समितिबाट गरिने कार्य लाभग्राही समूह, सामुदायिक संस्था जस्तै सामुदायिक बन, सामुदायिक स्तरका सहकारी संस्थाहरु, टोल विकास संस्था, आमा समूह, कृषक समूह, कानुन बमोजिम गठन भएका अन्य सामुदायिक संगठन जस्ता संस्थाहरुबाट स्थानीय उपभोक्ताहरुको आम भेलाबाट निर्णय भइ आएमा यस्ता संस्थाहरुबाट यस कार्यविधि बमोजिम कार्य संचालन गर्न/गराउन सकिनेछ ।

१५ सहजिकरण र सहयोग गर्नुपर्ने : उपभोक्ता समितिले आयोजनाको सुपरिवेक्षण, अनुगमन/निरीक्षण गर्न कार्यालयबाट आएको अनुगमन समिति, पदाधिकारी वा कर्मचारीहरुलाई आवश्यक विवरण उपलब्ध गराउने तथा आयोजनास्थल अनुगमनको लागि सहजिकरण र सहयोग गर्नुपर्नेछ ।

१६. उपभोक्ता समितिको दायित्व : उपभोक्ता समितिले कार्यालयसँग भएको सम्भौता बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्दा कार्यालयले तोकेको शर्तहरुको अतिरिक्त निम्न दायित्व वहन गर्नु पर्नेछ ।

क) आयोजनाको दिगो व्यवस्थापनको लागि मर्मत सम्भार गर्ने सम्बन्धी कार्य ,

ख) आयोजना कार्यान्वयनबाट पर्न सक्ने वातावरणीय सन्तुलन कायम सम्बन्धी कार्य ,

ग) अन्य आयोजनाहरूसँग अन्तरसम्बन्ध कायम गर्नुपर्ने ।

घ) असल नागरिकको आचरण पालना गर्नुपर्ने ,

ङ) उपभोक्ता समितिले आयोजनाको फरफारकको लागि कार्यालयमा कागजात पेश गर्दा अनुसूची -६ बमोजिमको ढाँचामा आयोजनाका भौतिक एवं वित्तीय प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

१७. सार्वजनिक सुनुवाई : उपभोक्ता समितिहरुले काम सम्पन्न भए पश्चात अन्तिम विलको भुक्तानी माग गर्नु भन्दा अघि पुनः आयोजना क्षेत्रका लागभ्राहीहरुको आम भेला गराई आयोजनाको आय व्यय पेश गर्नुपर्नेछ । उक्त सार्वजनिक सुनुवाई को उपस्थिति , पेश भएको आय , व्यय विवरण र निर्णयको प्रतिलिपि उपभोक्ता समितिले अन्तिम विल माग गर्नु पूर्व कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१८. सहभागिता : उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउँदा स्थानीय जनसहभागिता मार्फत नगद, श्रम वा वस्तुगत जुनसुकै भएता पनि कुल लागत अनुमानको १० प्रतिशत हनु आउने रकम सम्भौता गर्दा उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

१९. ठुला मेशिनरी तथा उपकरण : उपभोक्ता समितिले ठुला मेशिनरी तथा उपकरणको प्रयोग गर्नुपर्ने भएमा प्यान वा भ्याटमा दर्ता भइ गाउँपालिकामा सुचीकृत भएका मेशिनरी तथा उपकरणहरूको मात्र प्रयोग गर्नुपर्नेछ । अन्य तरिकाबाट मेशिनरी तथा उपकरण प्रयोग गरिएमा प्रयोग गर्ने उपभोक्ता समिति स्वयं जिम्मेवार रहनेछ ।

२०. प्राविधिक कर्मचारीको जिम्मेवारी : आयोजनाका कार्यान्वयका लागि ड्रइङ, डिजाइन, लागत अनुमान, जाँचपास, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन आदी तयार गर्ने जिम्मेवारी पाएका प्राविधिक कर्मचारीले तोकिएका कार्यका अतिरिक्त निम्नानुसार कार्य गर्नुपर्नेछ ।

क) लागत अनुमान तयार गर्नु अघि आयोजनाको फिल्ड प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ , श्रममुलक कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिइ लागत अनुमान तयार गर्नु पर्नेछ ।

ख) ठुला मेशिनरी तथा उपकरण प्रयोग गर्नुपर्ने भएमा सो को कारण फिल्ड प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

ग) आयोजनाको लागत अनुमान तयार गर्ने क्रममा नयाँ सडक निर्माण बाहेक सडक मर्मत, विस्तार, सुधार, स्तरोन्नती लगायत जुनसुकै शिर्षकमा बजेट विनियोजन भएको अवस्थामा कुल लागत अनुमानको कम्तिमा ३० (तिस) प्रतिशत हुन आउने रकम बराबर रकमको लागत अनुमान श्रममुलक प्रविधिलाई प्राथमिकता दिने गरि तयार गर्नु पर्नेछ ।

घ) आयोजनाको लागत अनुमान लगायतका प्राविधिक कागजात नेपाली भाषामा तयार गर्नुपर्नेछ ।

२१. भुक्तानी लिन आउँदा पेश गर्नु पर्ने कागजात : उपभोक्ता समितिले अन्तिम भुक्तानी लिन आउँदा पेश गर्नु पर्ने कागजात देहाय अनुसारको हुनेछ ।

क) आयोजनाको होर्डिङ बोर्डको फोटो ।

ख) सार्वजनिक सुनुवाईमा भएको उपस्थिती र निर्णयको प्रतिलिपि

ग) अनुसूची (४) बमोजिमको खर्च सार्वजनिक सूचना फारम

घ) अनुसूची (६) बमोजिमको भौतिक तथा वित्तिय प्रगति विवरण ।

- ड) अनुसूची (३) बमोजिमको सार्वजनिक परिक्षण फारम ।
- च) आयोजना तथा कार्यक्रम अनुगमन समितिको सिफारिस ।
- छ) सम्बन्धित वार्डको सिफारिस
- ज) खर्च देखिने सक्कलै विल, भर्पाइ, डोर हाजिरी वा कम्पनी सँग गरिएको सम्भौताको सक्कलै प्रति ।
- झ) वार्ड स्तरिय वा गाउँपालिका स्तरीय आयोजना तथा कार्यक्रम अनुगमन समितिको सिफारिस ।
- ञ) प्राविधिक कर्मचारीबाट प्रमाणित गरिएको काम स्पष्ट भल्किने गरि लिइएको योजनाको फोटो कम्तिमा ८ थान ।
- ट) प्राविधिक नापजाँच, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन, जाँचपास, नापी किताब लगायतका प्राविधिक कागजात तोकेको प्राविधिकले तयार गर्नेछ ।

२२. मापदण्ड बनाउन सक्ने : (१) आयोजनाको गुणस्तर सुनिश्चितताको लागि कार्यालयले अनुगमन, मुल्याङ्कन गरी सम्बन्धित उपभोक्ता समितिलाई सल्लाह, सुझाव र आवश्यकता अनुसार निर्देशन दिने तथा समन्वय गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने आयोजनाको प्रकृति हेरी गुणस्तर सुनिश्चितता गर्ने प्रयोजनको लागि कार्यालयले थप मापदण्ड तथा मार्गदर्शन बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

२३. असंशोधनिय दफा रहने : दफा (२०) को उपदफा (ग) असंशोधनीय दफाको रुपमा रहनेछ ।

अनुसूची २

कार्यविधिको दफा ७(२) सँग सम्बन्धित

फालेलुङ गाउँपालिका

योजना सम्झौता फारम

फालेलुङ गाउँकार्यपालिका/..... नं.वडा कार्यालय र उपभोक्ता समितिबिच सम्पन्न गरिने
आयोजना सम्झौता फारम

१. सम्झौता गर्ने पक्ष र आयोजना :

क) उपभोक्ता समिति सामुदायिक संस्थाको विवरण :

सम्झौता गर्ने संस्थाको तर्फबाट :

नाम :

पद :

ठेगाना :

ख) आयोजनाको विवरण :

१. आयोजनको नाम :

२. ठेगाना :

३. उद्देश्य :

४. आयोजना स्विकृत गर्ने निकाय :

५. आयोजना सुरु हुने मिति :

६. आयोजना सम्पन्न हुने मिति :

२. आयोजनाको लगत सम्बन्धि विवरण :

क) लगत अनुमान रु :

ख) लागत व्यहोर्ने श्रोत :

१. नेपाल सरकारबाट रु.
२. प्रदेश सरकारबाट रु
३. गाउँपालिका तर्फबाट रु.
४. वडा समितिबाट रु
५. गैर सरकारी संघ संस्थाबाट रु
६. समुदायमा आधारित संस्थाबाट रु
७. विदेशी दातृ संघ संस्थाबाट रु
- ८) उपभोक्ता समितिबाट रु
- ९) अन्यबाट रु

जम्मा रु

ग) आयोजनाबाट लाभान्वित हुने :

१. घर परिवार संख्या :
२. जनसँख्या :
३. समुदाय :

३) उपभोक्ता समिति सम्बन्धि विवरण :

क) उपभोक्ता समिति गठन भएको मिति :

ख) उपभोक्ता समिति वा गैरसरकारी संस्था वा समुदायमा आधारित पदाधिकारीको नामावली र ठेगाना :

१. अध्यक्ष :
२. सचिव :

३. कोषाध्यक्ष :

४. सदस्य :

५. सदस्य :

६. सदस्य :

७. सदस्य :

८. सदस्य :

९. सदस्य :

ग) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा उपस्थित लाभान्वितको संख्या :

घ) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा अनुपस्थित लाभान्वितको संख्या :

ड) आयोजना सञ्चालन सम्बन्धि अनुभव :

४. उपभोक्ता समिति वा संघ संस्थाले प्राप्त गर्ने किस्ता :(विस लाख भन्दा माथि लागत अनुमान भएका)

किस्ताको क्रम

किस्ता रकम

पहिलो : ()

लागत अनुमानको विस प्रतिशत

दोश्रो :

:

प्राविधिक प्रतिवेदन अनुसार
सम्पन्न भएको काम बराबरको

अन्तिम भुक्तानी :

कार्य सम्पन्न भए पश्चात

५. आयोजना मर्मत सम्भार व्यहोर्ने संस्था (मासिक, चौमासिक, बार्षिक श्रोत)

क) मर्मत सम्भारको जिम्मा लिने समिति संस्थाको नाम :

ख) जनश्रमदान :

गं शुल्कबाट रु. :

घ) दस्तुर चन्दा रु. :

ड) लागत सहभागित, चन्दा रु :

च) व्याज, अन्य बचत :

६. अन्य प्राविधिक र व्यवस्थापन सम्बन्धि :

क)

ख)

ग)

घ)

ड)

सम्झौताको शर्त :

१. प्राप्त रकम तथा निर्माण सामग्री आयोजनाको उद्देश्यका लागि मात्र प्रयोग गर्ने गराउनेछौ ।

२. आयोजना सम्पन्न भएपछि स्थानीय तहबाट जाँचपास गरि फरफारक लिनुपर्नेछ ।

३. आम्दानी खर्चको विवरण र कार्यप्रगति उपभोक्ता समूहमा जानकारी गराई छलफल गरी अर्को किस्ता माग गर्नेछौ ।

४. नगद जिन्सी सामान प्राप्ति, खर्च र आयोजनाको प्रगति विवरण अभिलेख आदि तयार गर्नेछौ ।

५. आयोजनाको कुल लागत अनुमान भन्दा घटी लागतमा आयोजना सम्पन्न भएको अवस्थामा सो मुताविक नै अनुदान र श्रमदान प्रतिशत निर्धारण गरी भुक्तानी लिन दिन सहमत छौ । थप रकम लाग्ने भए समयमै संशोधित अनुमान स्वीकृत गरी गर्ने गराउने छौ ।

६. आयोजना संचालन गर्ने निकायले आयोजनाको मर्मत सँभारको व्यवस्था पनि गर्नुपर्नेछ ।

७ उपभोक्ता समिति समूहको निर्णयानुसार सबै काम गर्ने गराउने छौ ।

८. आयोजना मिति :देखि सुरु गरिसम्ममा पुरा गराउने छौं ।

९. प्राप्त रकम एवं निर्माण सामग्री सम्बन्धित आयोजनाको उद्देश्यका लागि मात्र प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।

१०. उपभोक्ता समितिले आयोजनासँग सम्बन्धित विल, भर्पाइ, डोर हाजिरी फारमहरु, जिन्सी नगदी खाताहरु समिति/समुहको निर्णय पुस्तिका आदि काजगातहरु कार्यालयले मागेको बखत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ र त्यसको लेखापरीक्षण गराउनुपर्नेछ ।

११. कुनै सामग्री खरिद गर्दा आन्तरिक राजश्व कार्यालयबाट स्थायी लेखा नम्बर र मूल्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्रमाण पत्र प्राप्त व्यक्ति वा फर्म संस्था वा कम्पनीबाट खरिद गरी सोही अनुसारको विल भर्पाई आधिकारीक व्यक्तिबाट प्रमाणित गरि पेश गर्नुपर्नेछ ।

१२. मूल्या अभिवृद्धि कर लाग्ने बस्तु तथा सेवा खरिद गर्दा रु २०,०००(विस हजार) भन्दा बढी मूल्यको सामग्रीमा अनिवार्य रुपमा मूल्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको व्यक्ति फर्म संस्था वा कम्पनीबाट खरिद गर्नु पर्नेछ । साथै उक्त विलमा उल्लिखित मु.अ.कर बाहेकको रकममा १.५ प्रतिशत अग्रिम आयकर वापतको रकम करकट्टि गरी बाँकी रकम मात्र सम्बन्धित सेवा प्रदायकलाई भुक्तानी हुनेछ । रु. २०,०००। भन्दा कम मूल्यको सामग्री खरिदमा पान नम्बर लिएको व्यक्ति वा फर्मबाट खरिद गर्नु पर्नेछ । अन्यथा खरिद गर्ने पदाधिकारी स्वयं जिम्मेवार हुनेछ । मु.अ.कर. छलि गर्ने प्रयोजनका लागि एकै योजनाको खरिदलाई टुक्राउन पाइनेछैन ।

१३. डोजर, रोलर, एक्साभेटर लगायतका मेशिनरी तथा उपकरण भाडामा लिएको एवं घर भाडामा लिइ विल भर्पाइ पेश भएको अवस्थामा १० प्रतिशत घरभाडा एवं बहाल कर तिर्नु पर्नेछ ।

१४. प्रशिक्षकले पाउने पारिश्रमिक, सहभागिले पाउने भत्ता, उपहार तथा पुरस्कारमा प्रचलित नियमानुसार कर कट्टा गरिनेछ ।

१५. निर्माण कार्यको हकमा शुरु लागत अनुमानका कुनै आइटमहरुमा परिवर्तन हुने भएमा अधिकार प्राप्त व्यक्ति/कार्यालयबाट लागत अनुमान संशोधन गरे पश्चात मात्र कार्य गराउनु पर्नेछ । यसरी लागत अनुमान संशोधन नगरी कार्य गरेमा उपभोक्ता समिति/समुह नै जिम्मेवार हुनेछ ।

१६. उपभोक्ता समितिले काम सम्पन्न गरिसकेपछि बाँकी रहन गएका खप्ने सामानहरु मर्मत संभार समिति गठन भएको भए सो समितिलाई र सो नभए सम्बन्धित कार्यालयलाई बुझाउनु पर्नेछ । तर मर्मत समितिलाई बुझाएको सामानको विवरण एक प्रति सम्बन्धित कार्यालयलाई जानकारीको लागि बुझाउनु पर्नेछ ।

१७. सम्झौता बमोजिम आयोजना सम्पन्न भएपछि अन्तिम भुक्तानीको लागि कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन, नापी किताव, प्रमाणित विल भर्पाइ, योजनाको फोटो, सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले आयोजना सञ्चालन गर्दा भएको आय व्यय अनुमोदन सहितको उपभोक्ता समितिको निर्णय, उपभोक्ता भेलाबाट

भएको सार्वजनिक लेखा परिक्षणको निर्णय एवं सार्वजनिक सुनुवाई को निर्णयको प्रतिलिपि तथा सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस सहित अन्तिम किस्ता भुक्तानीको लागि निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

१८. आयोजना सम्पन्न भए पछि कार्यालयबाट जाँचपास गरी फरफारकको प्रमाणपत्र लिनु पर्नेछ । साथै आयोजनाको आवश्यक मर्मत संभारको व्यवस्था सम्बन्धित उपभोक्ताहरुले नै गर्नु पर्नेछ ।

१९. आयोजना कार्यान्वयन गर्ने समूह वा उपभोक्ता समितिले आयोजनाको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन अनुसूची ६ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौतामा तोकिए बमोजिम कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२०. आयोजनाको दिगो सञ्चालन तथा मर्मत संभारको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

२१. आयोजनाको सबै काम उपभोक्ता समिति/समूहको निर्णय अनुसार गर्नु गराउनु पर्नेछ ।

कार्यालयको जिम्मेवारी तथा पालना गरिने शर्तहरु :

१. आयोजनाको बजेट, उपभोक्ता समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकार , खरिद , लेखाङ्कन, प्रतिवेदन आदि विषयमा उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुलाई अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२. आयोजनाको आवश्यक प्राविधिक सहयोग कार्यालयबाट उपलब्ध गराइनेछ र नसकिने अवस्था भएमा उपभोक्ता समितिले बाह्य बजारबाट सेवा परामर्श अन्तर्गत सेवा लिन सक्नेछ ।

३. आयोजनाको प्राविधिक सुपरिवेक्षणका लागि कार्यालयको तर्फबाट प्राविधिक खटाइनेछ ।

४. श्रममुलक प्रविधिबाट कार्य गराउने गरी लागत अनुमान स्वीकृत गराई सोही बमोजिम सम्झौता गरी मेशिनरी उपकरणको प्रयोगबाट कार्य गरेको पाइएमा त्यस्तो उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता रद्द गरी उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी गरिएको रकम मुल्याङ्कन गरी बढी भएको रकम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ ।

५. प्रचलित कानून बमोजिम अन्य कार्य गर्नेछ ।

गाउँकार्यपालिका/वडा कार्यालयको तर्फबाट

उपभोक्ता समितिको तर्फबाट

नाम :

नाम :

दर्जा :

दर्जा :

दस्तखत :

दस्तखत :

मिति :

मिति :

अनुसूची -३

(कार्यविधिको दफा ११(५) सँग सम्बन्धित)

सार्वजनिक परीक्षण फारमको ढाँचा

पेश गरेको कार्यालय :

श्री

१. आयोजनाको विवरण :

क) नाम :

ख) स्थल :

ग) लागत अनुमान :

घ) सुरु हुने मिति :

ड) सम्पन्न हुने मिति :

२. उपभोक्ता समितिको विवरण :

क) नाम :

ख) अध्यक्षको नाम :

ग) सदस्य संख्या :महिलापुरुष

आम्दानी खर्चको विवरण :

क) आम्दानी तर्फ :

आम्दानीको सम्पूर्ण श्रोत खुलाउने	रकम	कैफियत

ख) खर्च तर्फ :

क्र.सं	खर्चको विवरण	दर	परिणाम	जम्मा
--------	--------------	----	--------	-------

५. आयोजनाले पुर्याएको लाभ तथा प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित जनसंख्या (आयोजना सञ्चालन भएको स्थानका उपभोक्ताहरु)

६. आयोजना सञ्चालन गर्दा आयोजन संस्थामा कामको जिम्मेवारी बाँडफाँड

(कस-कसले कस्तो-कस्तो कामको जिम्मेवारी लिए ?)

क) अध्यक्ष :

ख) सचिव :

ग) कोषाध्यक्ष :

घ) सदस्यहरु :

अनुसूची-४

(कार्यविधिको दफा ११(६) सँग सम्बन्धित)

खर्च सार्वजनिक सूचना फारम

१. आयोजनाको नाम :
२. आयोजना स्थल :
३. विनियोजित बजेट :
४. आयोजना स्विकृत भएको आ.व. :
५. आयोजना सम्भौता भएको मिति :
६. काम सम्पन्न गर्नु पर्ने मिति :
७. काम सम्पन्न भएको मिति :
८. उपभोक्ता समितिको बैठकले खर्च स्विकृत गरेको मिति :

आम्दानी र खर्चको विवरण

आम्दानी		खर्च	
विवरण	रकम रु.	विवरण	रकम रु.
प्रथम किस्ता		ज्याला	
दोश्रो किस्ता		निर्माण समग्री खरिद	
तेश्रो किस्ता		ढुवानी	
जनश्रमदान		भाडा	
बस्तुगत सहायता		व्यवस्थापन खर्च	
लगत सहभागिता			

माथि उल्लेख भएका व्यहोरा यथार्थ हो । भुठो ठहरिए कानुन बमोजिम सहौला , व्यहोरौला ।

.....
कोषध्यक्ष

सचिव

अध्यक्ष

नाम :

नाम :

नाम :

अनुसूची-५

(कार्यविधिको दफा ११(७) सँग सम्बन्धित)

आयोजना सुचना पाटि नमूना

१- आयोजनाको नाम :

२ - आयोजना स्थल :

३ - आयोजना शुरु भएको मिति :

४ - आयोजना सम्पन्न हुने मिति :

५- लागत ईष्टिमेट अंक : रु.

क) गाउँपालिका बाट : रु.

ख) जनसहभागिताबाट रु.

६-उपभोक्ता समितिको नाम :

७- उपभोक्ता समितिको अध्यक्षको नाम र सम्पर्क नं. :

८- अनुगमन समितिको संयोजकको नाम र सम्पर्क नं. :

९- साईट ईञ्चार्ज/प्राविधिकको नाम र सम्पर्क नं. :

अनुसूची-६

(कार्यविधिको दफा १६(ड) सँग सम्बन्धित)

उपभोक्ता समितिको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन

पेश गरेको कार्यालय : श्री

१. आयोजनाको विवरण

आयोजनाको नाम :

वडा नं. :

टोल :

उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष :

सचिव :

२. आयोजनाको लगत :

प्राप्त अनुदान रकम :

जनसहभागिता रकम :

जम्मा रकम :

३. हाल सम्मको खर्च :

क) स्थानीय तहबाट प्राप्त रकम रु :

निर्माण सामग्री (सिमेन्ट, छड, काड , ढुङ्गा, गिटि, उपकरण) रु :

ज्याला :

दक्ष : रु

अदक्ष रु.

जम्मा रु .

मसलन्द सामान (कपि, कलम, कागज आदि) रु :

दैनिक भ्रमण भत्ता (सम्झौतामा स्वीकृत भएमा) रु :

प्राविधिक निरीक्षण बापत खर्च (सम्झौतामा स्वीकृत भए) रु :

अन्य :

ख) जनसहभागिताबाट ब्यहोरिएको खर्च : रु

श्रमको मूल्य बराबरको रकम :

जिन्सी सामान बराबर मूल्य रकम : रु

कुल जम्मा रु

४. प्राविधिक प्रतिवेदन बमोजिम मुल्याङ्कन रकम रु :

५. उपभोक्ता समितिको निर्णय बमोजिम/समीक्षाबाट देखिएको खर्च : रु

६. कार्यान्वयनमा देखिएको मुख्य समस्या :

क)

ख)

ग)

७. समाधानका मुख्य उपायहरु

क)

ख)

ग)

८. स्थानीय तहका कर्मचारी वा जनप्रतिनिधिबाट अनुगमन भएको भए अनुगमनको सुझाव :

९. हाल माग गरेको किस्ता रकम रु :

१०. मुख्य खर्च प्रयोजन :

११. प्राप्त रकम आयोजना बाहेक अन्य कार्यमा खर्च गर्ने गराउने छैनौं ।

.....

.....

.....

.....

तयार गर्ने

सचिव

कोषाध्यक्ष

अध्यक्ष

आज्ञाले

मौसम दुङ्गेल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

